

Zarządzenie nr 2/2016

Dyrektora Przedszkola Miejskiego nr 3

im. Marii Montessori w Kołobrzegu

z dnia 15 lutego 2016 roku

w sprawie wprowadzenia

POLITYKI OCHRONY DZIECI

W PRZEDSZKOLU MIEJSKIM NR 3 IM. MARII MONTESSORI W KOŁOBRZEGU

Na podstawie :

- 1) Art. 304, 305, 306 KPK
- 2) Art. 12, ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie z 2005 roku
- 3) Rozdział XXV, XXIII KK
- 4) Ustawa z dnia 4 lutego 1994 r. o prawie autorskim i prawach pokrewnych
- 5) Art. 23 i 24 KC
- 6) Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2012/29/UE z dnia 25 października 2012 r., ustanawiająca normy minimalne w zakresie praw, wsparcia i ochrony ofiar przestępstw oraz zastępująca decyzję ramową Rady 2001/220/ WSiSW
- 7) Dyrektywy 2011/92/UE z 13.12.2011 r. w sprawie zwalczania niegodziwego traktowania w celach seksualnych i wykorzystywania seksualnego dzieci oraz pornografii dziecięcej (implementacja do dnia 18 grudnia 2013 r.)

Zarządzam, co następuje:

§ 1

Wprowadza się Politykę Ochrony Dzieci w Przedszkolu Miejskim nr 3 im. Marii Montessori w Kołobrzegu stanowiącą załącznik nr 1 do niniejszego zarządzenia.

§ 2

Zobowiązuje się wszystkich Pracowników Przedszkola Miejskiego nr 3 im. Marii Montessori do zapoznania z treścią niniejszego zarządzenia oraz załącznikiem nr 1 – Polityką Ochrony Dzieci Przedszkola Miejskiego nr 3 im. Marii Montessori w Kołobrzegu.

§ 3

Zarządzenie wchodzi w życie z dniem podpisania.

15.02.2016

Joanna Libera

Dyrektor Przedszkola Miejskiego nr 3

im. Mari Montessori w Kołobrzegu

Załącznik nr 1

do Zarządzenia nr 2/2016

Dyrektora Przedszkola Miejskiego nr 3

im. Marii Montessori w Kołobrzegu

POLITYKA OCHRONY DZIECI

Przedszkola Miejskiego nr 3

im. Marii Montessori w Kołobrzegu

Preambuła

Dokument „Polityka ochrony dzieci” został utworzony, aby zapewnić wychowankom Przedszkola Miejskiego nr 3 harmonijny i wszechstronny rozwój dziecka w atmosferze bezpieczeństwa, akceptacji i szacunku.

Nadrzędną zasadą wszystkich oddziaływań wychowawczo-dydaktycznych jest działanie dla dobra dziecka i w jego najlepszym interesie. Mając na uwadze dobro dzieci pracownicy przedszkola dążą do ich wszechstronnego rozwoju z poszanowaniem ich praw, uwzględnieniem potrzeb i obowiązków. Niedopuszczalne jest stosowanie przez pracownika wobec dziecka przemocy w jakiegokolwiek formie. Pracownik przedszkola, realizując w/w cele,

działa w ramach obowiązującego prawa, przepisów wewnętrznych obowiązujących w placówce oraz swoich kompetencji.

Rozdział I

Objaśnienie terminów

§ 1

1. Pracownikiem przedszkola jest osoba zatrudniona na podstawie umowy o pracę lub umowy zlecenia.
2. Dzieckiem jest każda osoba do ukończenia 18 roku życia.
3. Opiekunem dziecka jest osoba uprawniona do reprezentacji dziecka, w szczególności jego przedstawiciel ustawowy (rodzic/opiekun prawny) lub inna osoba uprawniona do reprezentacji na podstawie przepisów szczególnych lub orzeczenia sądu (w tym: rodzina zastępcza).
4. Zgoda opiekuna dziecka oznacza zgodę co najmniej jednego z opiekunów dziecka. Jednak w przypadku braku porozumienia między opiekunami dziecka należy poinformować opiekunów o konieczności rozstrzygnięcia sprawy przez sąd rodzinno-opiekuńczy.
5. Przez krzywdzenie dziecka należy rozumieć popełnienie czynu zabronionego na szkodę dziecka przez jakąkolwiek osobę w tym pracownika przedszkola lub zaniedbywanie dziecka przez jego opiekunów.
6. Przewodniczący/zespół odpowiedzialny za Politykę Ochrony Dzieci - wyznaczeni przez dyrektora przedszkola pracownicy sprawujący nadzór nad realizacją Polityki Ochrony Dzieci w przedszkolu.
7. Daną osobową dziecka jest każda informacja umożliwiająca identyfikację dziecka.

Rozdział II

Zasady bezpiecznych relacji personel placówki – dziecko.

Kodeks postępowania z dzieckiem

§ 2

1. Pracownicy dbają o bezpieczeństwo dzieci podczas pobytu w przedszkolu, monitorują sytuacje i dobrostan dziecka.

2. Pracownicy pomagają dzieciom w czynnościach samoobsługowych w zależności od potrzeb dziecka i uzgodnień z rodzicami.
3. Pomoc dzieciom uwzględnia: umiejętności rozwojowe dzieci, możliwości wynikające z niepełnosprawności.
4. Nauczyciele organizują zajęcia i zabawy zapewniające dzieciom wszechstronny rozwój. Zadania dostosowywane są do potrzeb i możliwości dzieci.
5. Pracownicy wspierają dzieci w pokonywaniu trudności.
6. Pracownicy podejmują działania wychowawcze mające na celu kształtowanie prawidłowych postaw – wyrażanie emocji w sposób niekrzywdzący innych, niwelowanie zachowań agresywnych, promowanie zasad „dobrego wychowania”.
7. Dzieci zostają zapoznane z zasadami regulującymi funkcjonowanie grupy uwzględniającymi prawa dziecka (kodeksy przedszkolaka, kodeksy grupowe).
8. Pozytywne zachowania dzieci wzmacniane są poprzez nagradzanie: słowne (pochwała indywidualna, pochwała w obecności dzieci), nagroda rzeczowa, pochwała przekazana rodzicowi.
9. W każdej sytuacji dziecko jest informowane o konsekwencji zachowania. Konsekwencją nieodpowiedniego zachowania jest odsunięcie dziecka od zabawy na określony czas, zmiana aktywności, odebranie przywileju.
10. Niedopuszczalne są zachowania: cielesne (szarpanie, bicie, popychanie), słowne (wyzywanie, wyśmiewanie), zmuszanie, negowanie uczuć. Dopuszcza się wyprowadzanie dziecka z sali do innej grupy pod opieką nauczyciela w przypadku, gdy zagraża innym dzieciom np. w ataku złości, gdy używa przemocy.
11. Bezpośredni kontakt z dzieckiem oparty jest na poszanowaniu intymności dziecka. Zasady bezpośredniego kontaktu z dzieckiem ustalane są z rodzicami z poszanowaniem zdania obu stron.

Pracownicy placówki posiadają wiedzę i w ramach wykonywanych obowiązków zwracają uwagę na czynniki ryzyka krzywdzenia dzieci. Obszary diagnozy sytuacji dziecka wewnątrz placówki wraz z czynnikami ryzyka, a także wyjaśnienie pojęć związanych z krzywdzeniem dzieci stanowią **załącznik nr 1** do niniejszej Polityki.

Rozdział III

Procedura interwencji w sytuacji podejrzenia krzywdzenia dziecka poza przedszkolem

§ 3

1. W przypadku stwierdzenia przez pracownika przedszkola podejrzenia, że dziecko jest krzywdzone, pracownik ma obowiązek sporządzenia notatki służbowej i przekazania uzyskanej informacji przewodniczącemu zespołu odpowiedzialnego za Politykę ochrony dzieci.

2. Przewodniczący zespołu odpowiedzialnego za Politykę ochrony dzieci informuje dyrektora o stwierdzeniu podejrzenia krzywdzenia dziecka, osoba ta lub dyrektor informuje rodziców/opiekunów dziecka o podejrzeniu.

3. Zespół odpowiedzialny za Politykę ochrony dzieci sporządza opis sytuacji przedszkolnej i rodzinnej dziecka na podstawie rozmów z dzieckiem, nauczycielami, wychowawcą i rodzicami oraz plan pomocy dziecku.

4. Plan pomocy dziecku powinien zawierać wskazania dotyczące podjęcia przez placówkę działań w celu zapewnienia dziecku bezpieczeństwa, w tym zgłoszenie podejrzenia krzywdzenia do odpowiedniej instytucji:

a) wsparcia, jakie przedszkole oferuje dziecku;

b) skierowanie dziecka do specjalistycznej placówki pomocy dziecku, jeżeli istnieje taka potrzeba.

§ 4

1. W przypadkach bardziej skomplikowanych dyrektor powołuje zespół interwencyjny, w skład którego wchodzi: osoby odpowiedzialne za Politykę w tym psycholog, wychowawca dziecka, dyrektor.

2. Zespół interwencyjny sporządza plan pomocy dziecku, spełniające wymogi określone w § 3 pkt. 4 Polityki, na podstawie sporządzonego opisu przez członków zespołu.

3. W przypadku, gdy podejrzenie krzywdzenia zgłosili opiekunowie dziecka, powołanie zespołu jest obligatoryjne. Zespół interwencyjny zaprasza rodziców/opiekunów dziecka na spotkanie w celu omówienia zgłaszanego podejrzenia. Z przebiegu spotkania sporządza się protokół.

§ 5

1. Plan pomocy dziecku jest przedstawiany rodzicom/opiekunom dziecka przez przewodniczącego zespołu odpowiedzialnego za Politykę ochrony dzieci w przedszkolu z zaleceniem współpracy przy jego realizacji.

2. Dyrektor informuje rodziców/opiekunów dziecka o obowiązku placówki polegającym na zgłoszeniu podejrzenia krzywdzenia dziecka do odpowiedniej instytucji (prokuratura/policja lub sąd rodzinno-opiekuńczy lub przewodniczący zespołu interdyscyplinarnego).

3. Dyrektor przedszkola, po poinformowaniu rodziców, składa zawiadomienie o podejrzeniu przestępstwa do prokuratury/policji lub wniosek o wgląd w sytuację rodziny do Sądu Rejonowego, Wydziału Rodzinnego i Nieletnich.

4. W sytuacji przemocy w stosunku do dziecka dyrektor wszczyna procedurę „Niebieskiej Karty”.

5. Dalszy tok postępowania leży w kompetencjach instytucji, do której zostało skierowane zawiadomienie.

§ 6

1. Z przebiegu interwencji sporządza się kartę interwencji, której wzór stanowi **załącznik nr 2** do niniejszej Polityki, Kartę załącza się do akt osobowych dziecka.

2. Wszyscy pracownicy przedszkola i inne osoby, które w związku z wykonywaniem obowiązków służbowych podjęły informacje o krzywdzeniu dziecka lub informacje z tym związane są zobowiązane do zachowania tych informacji w tajemnicy wyłączając informacje przekazywane uprawnionym instytucjom w ramach działań interwencyjnych.

Rozdział IV

Procedura interwencji w sytuacji krzywdzenia dziecka w przedszkolu przez pracownika placówki

§ 7

1. Osoba podejrzewająca krzywdzenie dziecka w przedszkolu zgłasza problem Przewodniczącemu zespołu odpowiedzialnemu za Politykę ochrony dzieci.

2. Przewodniczący zespołu odpowiedzialnego za Politykę przedstawia problem dyrektorowi przedszkola.

3. Dyrektor przedszkola przeprowadza rozmowę z pracownikami przedszkola na temat zdarzenia.

4. Następnie zarządza obserwację pracy osoby podejrzanej o krzywdzenie (odsuwa pracownika od bezpośredniej pracy z dziećmi do czasu wyjaśnienia zdarzenia).

5. Kolejnym krokiem jest rozmowa dyrektora z pracownikiem na temat podejrzenia krzywdzenia: przekazanie uwag, poznanie wersji jego wydarzeń, analiza zebranych danych, oraz zaplanowanie razem z podejrzanym pracownikiem dalszych działań mających na celu uchronienie dzieci przed ryzykiem powtórzenia się problemu.

6. W przypadku, gdy pracownik jest podejrzany o znęcanie fizyczne, psychiczne, wykorzystywanie seksualne lub inne przestępstwo na szkodę dziecka, dyrektor niezwłocznie zgłasza na policję lub do prokuratury zawiadomienie o popełnieniu przestępstwa.

Rozdział V

Procedura interwencji w sytuacji krzywdzenia dziecka w przedszkolu przez rówieśników

§ 8

1. Osoba podejrzewająca krzywdzenie dziecka w przedszkolu przez rówieśnika/rówieśników, lub osoba, która pozyskała o powyższym informację, zgłasza problem wychowawcy grupy.
2. Wychowawca przeprowadza rozmowę zarówno z osobą poszkodowaną, jak i dzieckiem/dziećmi, podejrzanymi o krzywdzenie swojego kolegi bądź koleżanki.
3. Po przeprowadzeniu takich rozmów wychowawca powinien opracować plan pomocy dziecku mający na celu wyeliminowanie zachowania niepożądanego w grupie.
4. W przypadku bardziej skomplikowanym (duże natężenie krzywdzenia) wychowawca powinien zgłosić problem dyrektorowi przedszkola.
5. Dyrektor omawia problem na posiedzeniu rady pedagogicznej i wraz z nauczycielami podejmuje dalsze działania w celu rozwiązania problemu.
6. Dla zwiększenia skuteczności interwencji należy zaangażować również rodziców/opiekunów dzieci, by dawali oni pozytywne wsparcie swoim dzieciom poprzez rozmowę z nimi ukierunkowaną na to, jak sobie radzić w trudnych sytuacjach, jak reagować na krzywdzenie rówieśników i komu zgłaszać, gdy dochodzi do takiego krzywdzenia.

Rozdział VI

Zasady ochrony danych osobowych dziecka

§ 9

1. Dane osobowe dziecka podlegają ochronie na zasadach określonych w ustawie z dnia 29 sierpnia 1997 r. o ochronie danych osobowych.
2. Pracownik przedszkola ma obowiązek zachowania w tajemnicy danych osobowych, które przetwarza oraz zachowanie w tajemnicy sposobów zabezpieczenia danych osobowych przed nieuprawnionym dostępem.
3. Dane osobowe dziecka są udostępniane wyłącznie osobom i podmiotom uprawnionym na podstawie odrębnych przepisów.

4. Pracownik przedszkola jest uprawniony do przetwarzania danych osobowych dziecka i udostępniania tych danych w ramach pracy w Zespole Interdyscyplinarnym/ Grupie Roboczej Zespołu Interdyscyplinarnego powołanych w trybie ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie.

§ 10

Pracownik przedszkola może wykorzystać informacje o dziecku w celach szkoleniowych lub edukacyjnych wyłącznie z zachowaniem anonimowości dziecka oraz w sposób uniemożliwiający identyfikację dziecka.

Rozdział VII

Zasady ochrony wizerunku dziecka

§ 11

Przedszkole, uznając prawo dziecka do prywatności i ochrony dóbr osobistych, zapewnia ochronę wizerunku dziecka.

§ 12

1. Utrwalenie wizerunku i wypowiedzi dziecka przez pracowników przedszkola podczas zajęć wychowania przedszkolnego oraz upublicznienie wizerunku i wypowiedzi dziecka na stronie internetowej przedszkola, profilu przedszkola na portalu społecznościowym Facebook, na tablicach, w gablotach, kronikach, materiałach promocyjnych placówki wymaga pisemnej zgody rodzica/opiekuna dziecka.

2. Wykorzystanie wizerunku dziecka przez placówkę odbywa się tylko za pisemną zgodą rodzica/opiekuna z początkiem roku szkolnego. Zgoda podpisana przez rodzica lub opiekuna, dołączona jest do dokumentacji przedszkola. Wzór zgody stanowi **załącznik nr 3** do niniejszej Polityki.

3. Wizerunek i wypowiedzi dziecka będą przetwarzane w celu promocji przedszkola oraz osiągnięć i umiejętności dziecka po uzyskaniu zgody rodzica.

4. Wytyczne dotyczące utrwalania i publikowania wizerunku dziecka stanowią **załącznik nr 4** niniejszej Polityki.

§ 13

1. Upublicznienie przez pracownika przedszkola prac wykonanych przez dziecko podczas uczestnictwa w zajęciach wychowania przedszkolnego utrwalonych w różnych formach (fotografia, film) wymaga pisemnej zgody rodzica/opiekuna. Fotografia lub materiał filmowy może być poddawany utrwalaniu, opracowywaniu, zwielokrotnianiu oraz rozpowszechnianiu na stronie internetowej przedszkola, profilu przedszkola na portalu społecznościowym Facebook, na tablicach, w gablotach, kronikach, materiałach promocyjnych przedszkola.

§ 14

1. Utrwalanie wizerunku i wypowiedzi dziecka przez przedstawicieli mediów wymaga pisemnej zgody rodzica/opiekuna.
2. Nauczyciel przedszkola nie udostępnia przedstawicielom mediów informacji o dziecku i jego sytuacji rodzinnej.
3. Niedopuszczalne jest podanie przedstawicielowi mediów danych kontaktowych do rodzica/opiekuna dziecka – bez wiedzy i zgody tego rodzica/opiekuna.
4. Jeżeli wizerunek dziecka stanowi jedynie szczegół całości takie zgromadzenie, krajobraz, publiczna impreza, zgoda rodzica/opiekuna na utrwalenie wizerunku dziecka nie jest wymagana.

Rozdział VIII

Zasady dostępu do Internetu oraz ochrony dzieci przed szkodliwymi treściami

§ 15

1. W naszym przedszkolu dzieci nie mają dostępu do Internetu.
2. W przypadku, gdy zaistnieje taka konieczność, przedszkole zapewniając dzieciom dostęp do Internetu, będzie zobowiązane podejmować działania zabezpieczające dzieci

przed dostępem do treści, które mogą stanowić zagrożenie dla ich prawidłowego rozwoju.

3. W szczególności przedszkole zobowiązane jest zainstalować i aktualizować oprogramowanie zabezpieczające.

4. Na terenie placówki dostęp dziecka będzie możliwy wyłącznie pod nadzorem pracownika przedszkola.

5. Pracownik przedszkola ma obowiązek informowania dzieci o zasadach bezpiecznego korzystania z Internetu.

6. Nauczyciel będzie miał za zadanie przeprowadzić cykl zajęć na temat bezpiecznego korzystania z Internetu

Rozdział IX

Monitoring stosowania Polityki

§ 16

1. Dyrektor Przedszkola Miejskiego nr 3 zarządzeniem dyrektora powołuje zespół w składzie: wicedyrektor, reprezentant placówki na potrzeby procedury Niebieska Karta, psycholog jako osoby odpowiedzialne za monitorowanie realizacji niniejszej Polityki w przedszkolu.

2. Osoby, o których mowa w punkcie poprzedzającym, są odpowiedzialne za monitorowanie realizacji Polityki, za sygnały naruszenia polityki oraz za proponowanie zmian w Polityce.

3. Każdy z pracowników podpisuje oświadczenie o niekaralności za przestępstwa

seksualne oraz przestępstwa z użyciem przemocy na szkodę małoletniego. **załącznik nr 5**

4. Osoby, o których mowa w punkcie 1 niniejszego paragrafu, przeprowadzają wśród pracowników przedszkola, co najmniej raz w roku, ankietę monitorującą poziom realizacji Polityki **załącznik nr 6.**

4. W ankiecie pracownicy przedszkola mogą proponować zmiany Polityki oraz wskazywać symptomy naruszenia Polityki w placówce.

5. Zespół odpowiedzialny za monitorowanie realizacji Polityki dokonują opracowania wypełnionych przez pracowników ankiet. Sporządzają na tej podstawie raport z monitoringu, który przedstawiają dyrektorowi/radzie pedagogicznej.

6. Dyrektor/rada pedagogiczna wprowadza do Polityki niezbędne zmiany i ogłasza pracownikom przedszkola nowe brzmienie Polityki.

Rozdział X

Przepisy końcowe

§ 17

1. Polityka wchodzi w życie z dniem jej ogłoszenia.

2. Ogłoszenie następuje w sposób dostępny dla pracowników przedszkola, w szczególności poprzez zamieszczenie jej na stronie internetowej przedszkola, oraz wywieszenie w miejscu ogłoszeń dla pracowników lub przesłanie jej tekstu drogą elektroniczną.

OBSZARY DIAGNOZY SYTUACJI DZIECKA WEWNĄTRZ PLACÓWKI/ CZYNNIKI RYZYKA:

INFORMACJE O RODZINIE

- struktura rodziny (wielopokoleniowa , wielodzietna, pełna, niepełna)
- wiek rodziców
- zmiany w strukturze rodziny (rozwód, śmierć, pojawienie się nowego dziecka, rozłąka, zmiana w sprawowaniu opieki nad dzieckiem)
- sytuacja materialna (praca – pracobolizm, brak pracy), rodzina pod opieką MOPS, brak stabilizacji mieszkaniowej, złe warunki materialne, złe warunki mieszkaniowe,
- problemy z uzależnieniem
- choroby somatyczne przewlekłe, hospitalizacja rodzica, upośledzenie umysłowe rodzica, choroby psychiczne,
- bezradność, brak kompetencji życiowych
- agresja rodzica (wobec dziecka, otoczenia)
- brak albo trudności w rozpoznawaniu potrzeb dziecka i ich zaspokajaniu
- nadopiekuńczość wobec dziecka
- brak dbałości o higienę (osobistą, otoczenie)
- przemoc w rodzinie
- postawy rodzicielskie i metody wychowawcze,
- problemy w relacjach w rodzinie
- czas wolny spędzany w domu
- karalność rodzica – wszczęte postępowanie/wyrok, kurator
- interwencje policji

INFORMACJE O DZIECKU (stan zdrowia, historia, rozwój)

- ✓ brak regularnych szczepień, brak opieki lekarskiej nad dzieckiem
- ✓ wady rozwojowe, wrodzone, nabyte, upośledzenie, dysfunkcje, niepełnosprawność dziecka
- ✓ przebyte choroby / ilość wizyt (pobyków) w szpitalu, skłonność do zachorowań,
- ✓ nieprawidłowy stosunek rodzica do obciążeń zdrowotnych dziecka / nieprzestrzeganie wizyt lekarskich / nieadekwatność wymagań i oczekiwań
- ✓ zaburzenie rozwoju: poznawczego, psychoruchowego, emocjonalnego, społecznego
- ✓ lękliwość, wycofanie
- ✓ problemy w jedzeniu (dziecko je nieadekwatnie, co do jakości i ilości)

- ✓ problemy dziecka z realizowaniem potrzeb fizjologicznych (moczenie się, zanieczyszczanie się)
- ✓ problemy ze snem, np. koszmary senne, problemy z zaśnięciem, wstawaniem za wcześnie
- ✓ absencja dziecka w przedszkolu (częsta, nieuzasadniona)

OBSERWACJA ADAPTACJI W PLACÓWCE

- zaniedbana higiena dziecka, nieodpowiednie ubranie dziecka,
- siniaki i inne oznaki na ciele
- głodne, zabierające innym jedzenie
- agresywne zachowanie
- opóźnienie w rozwoju (np. nie mówi, własna mowa, brak samoobsługi -ubieranie, higiena, jedzenie
- przemoc odzwierciedlana w zabawach
- przetrwały płacz, nieprzyjmowanie pomocy ze strony nauczyciela jako zespół utrzymujących się zachowań
- tiki nerwowe, nadmierne fantazjowanie
- rysunek dziecka wyraźnie zaznaczający intymne części ciała
- opowieści dziecka, sformułowania (wyrażenia, wulgaryzmy),
- unikanie odpowiadania o tym co dzieje się w domu
- wchodzenie w bliskie relacje z osobą dorosłą (obcą)
- unikanie kontaktu (dziecko się nie bawi)
- obniżony nastrój dziecka (smutne)
- nieadekwatność wyrażanych emocji do sytuacji
- nadmierne poszukiwanie akceptacji i uwagi
- stała niechęć do powrotu do domu
- przedłużający się stres adaptacyjny
- moczenie, zanieczyszczanie się

OBSERWACJA ZMIANY U DZIECKA

A. zmiana w zachowaniu (nagła)

- niestabilność emocjonalna, zmiana nastroju
- lękliwość, płaczliwość, histeria
- apatia lub agresja do dziecka / do opiekuna, autoagresja,
- wycofanie aktywności, brak zaangażowania w zabawę, izolowanie się
- agresja – w zabawie lub słowna
- odzwierciedlanie w zabawie patologicznego życia rodzinnego, seksualnych zachowań
- objawy fizjologiczne (moczenie się, zły stan zdrowia fizycznego)
- zmiana w sposobie komunikowania się (jąkanie, mutyzm, słowotok)
- zachowania o charakterze seksualnym

- izolacja (od grupy, od dorosłych, odcięcie od bodźców)
- unikanie kontaktu lub przeciwnie nadmierna potrzeba
- nadwrażliwość dotykowa, nadwrażliwość na dźwięki
- brak apetytu lub wzmożony apetyt, nadpobudliwość, apatia, senność, zmęczenie,

B. zmiana wyglądu

- higiena, ubranie
- stan fizyczny – chore, zmiana wyglądu
- siniaki, zadrapania
- unikanie kontaktu fizycznego, niechęć przed rozbieraniem np. gimnastyka

RELACJA DZIECKO - RODZIC

- reakcja dziecka na widok rodzica: płacz, krzyk, ucieczka, niezadowolenie, strach, niepokój, niechęć wyjścia do domu, preferowanie mamy lub taty,
- sposób kontaktu rodzica z dzieckiem: unikanie kontaktu, negatywny sposób wydawanie poleceń, krzyk, szarpanie, obojętność, pośpieszanie, przytulanie
- reakcja rodzica na widok dziecka: obojętność, brak kontaktu fizycznego i emocjonalnego, brak zainteresowania tym, co dziecko przeżyło w przedszkolu, zbyt duży kontakt fizyczny, przezywanie, brak zwracania się po imieniu, ubliżanie, poniżanie, nieadekwatne do wieku dziecka wymagania
- brak zainteresowania rodzica dzieckiem: absencja na spotkaniach, imprezach przedszkolnych i zajęciach otwartych, brak wiedzy o podstawowym funkcjonowaniu dziecka, brak wsparcia
- brak reakcji rodzica w odpowiedzi na zachowanie dziecka (dziecko „agresywne”)
- nadopiekuńczość rodzica, sztuczność, nieadekwatność zachowania rodzica
- wspólne sporządzanie czasu z dzieckiem
- chęć i sposób opowiadania o rodzinie

RELACJA RODZIC – PLACÓWKA/ PRACOWNICY PLACÓWKI

- unikanie kontaktu z placówką
- przekazywanie prawdziwych/nieprawdziwych informacji o dziecku
- labilność emocjonalna rodzica + częsty brak dziecka w placówce
- zaprzeczanie, oszukiwanie
- brak wysłuchiwanie uwag ze strony pracowników placówki
- postawa roszczeniowa wobec nauczyciela i dyrekcji (żądania, pretensje)
- bezradność
- wybuchowość, wypieranie, agresja werbalna
- rodzic pod wpływem środków odurzających
- wikłanie placówki w konflikty w rodzinie
- częste nieodebranie na czas dziecka
- nadmierna (skrajnie) opiekuńczość
- brak wywiązywanie się z realizacji ustaleń, umów

- podważanie kompetencji i uprawnień
- nieadekwatne obciążanie pracowników placówki odpowiedzialnością
- arogancki stosunek rodziców do nauczycieli
- zaangażowanie/wycofanie

WYJAŚNIENIE POJĘĆ ZWIĄZANYCH Z KRZYWDZENIEM DZIECI

Krzywdzenie dzieci

W ustawie z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie, znajdujemy takie jej określenie : "jednorazowe albo powtarzające się umyślne działanie lub zaniechanie naruszające prawa lub dobra osobiste osób wymienionych w pkt. 1 (chodzi o członków rodziny), w szczególności narażające te osoby na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia, naruszające ich godność, nietykalność cielesną, wolność, w tym seksualną, powodujące szkody na ich zdrowiu fizycznym lub psychicznym, a także wywołujące cierpienia i krzywdy moralne u osób dotkniętych przemocą".

Przyjęcie którejkolwiek z cytowanych definicji pozwala wyróżnić 4 główne kategorie złego traktowania dzieci przez dorosłych :

- krzywdzenie fizyczne
- krzywdzenie emocjonalne
- wykorzystywanie seksualne
- zaniedbywanie

Krzywdzenie fizyczne

Analiza szeregu definicji zjawiska pozwala przyjąć, że jest to celowe używanie wobec dziecka siły fizycznej, które powoduje lub z dużym prawdopodobieństwem może spowodować uszczerbek na zdrowiu, zagrażać życiu, rozwojowi i godności dziecka. Działania te mogą obejmować: uderzanie, bicie, kopanie, potrząsanie, gryzienie, duszenie, parzenie, przypalanie, trucie ale i również niszczenie z premedytacją rzeczy należących do ofiary.

W niektórych opracowaniach dokonuje się podziału na przemoc fizyczną w postaci czynnej i biernej. Uznaje się, że przemoc fizyczna bierna przejawia się w postaci różnego rodzaju zakazów, np.: mówienia w określonym czasie, chodzenia, załatwiania potrzeb fizjologicznych itp.

Krzywdzenie emocjonalne

Mamy tu do czynienia z takim wzorcem zachowania rodziców lub opiekunów, który poważnie zakłóca poznawczy, emocjonalny, psychiczny lub społeczny rozwój dziecka i wywołujący u niego poczucie, że jest nic nie warte, złe, niekochane, niechciane, zagrożone.

Bardzo trudno jest udokumentować zjawisko krzywdzenia emocjonalnego, gdyż wymaga to analizy pewnych sytuacji rodzinnych, konieczna jest diagnoza socjologiczno-psychologiczna oraz diagnoza osobowościowa poszczególnych członków rodziny.

Emocjonalne krzywdzenie nie wiąże się z bezpośrednim kontaktem cielesnym i może przybierać różne formy :

- Ignorowania
- Odtrącania
- Izolowania (konsekwentne uniemożliwianie dziecku normalnych interakcji społecznych z rówieśnikami, członkami rodziny, innymi dorosłymi. Może tu również chodzić o ograniczenie dziecku swobody przemieszczania się)
- Wykorzystywania lub demoralizowania (zmuszanie do niewłaściwych lub niezgodnych z prawem zachowań, uczenie i popieranie ich)
- Słownej agresji (obrażanie, zawstydzanie, ośmieszanie, niedocenianie)
- Terroryzowania (tworzenie klimatu strachu, wprowadzanie sztywnych lub nierealnych oczekiwań z groźbą kary za ich niespełnienie)

Równie krzywdzące dla dziecka jest bycie świadkiem wulgarności i oglądanie przemocy między dorosłymi członkami rodziny.

James Garbarino podkreśla, że istotą krzywdzenia emocjonalnego jest uporczywość, powtarzalność zachowań, które "niszczą dziecko".

Wykorzystywanie seksualne

Danya Glaser i Stephen Frosh przedstawili definicję, zgodnie z którą za dziecko seksualnie wykorzystywane można uznać „każdą jednostkę w wieku bezwzględnej ochrony, jeśli osoba dojrzała seksualnie, czy to przez świadome działanie, czy też przez zaniedbywanie swoich społecznych obowiązków, lub obowiązków wynikających ze specyficznej odpowiedzialności za dziecko, dopuszcza do zaangażowania go w jakąkolwiek aktywność natury seksualnej, której intencją jest zaspokojenie osoby dorosłej”.

W literaturze najczęściej spotyka się następujący podział zachowań związanych z wykorzystywaniem seksualnym dzieci :

- zachowania z kontaktem fizycznym : penetracja, dotykanie intymnych części ciała dziecka, całowanie o charakterze seksualnym oraz dotykanie przez dziecko intymnych części ciała dorosłego
- zachowania bez kontaktu fizycznego : ekshibicjonizm, obsceniczne telefony, podglądactwo (voyeryzm), fetyszyzm, eksponowanie ciała dziecka osobom dorosłym w celu zaspokojenia ich seksualnych pragnień, prezentowanie dziecku zdjęć pornograficznych oraz włączanie go w oglądanie lub produkcję materiałów pornograficznych. Ta forma wykorzystywania zawiera również składanie dziecku propozycji o charakterze seksualnym i werbalne molestowanie (np. lubieżne komentarze na temat ciała dziecka).

Szczególną formą wykorzystywania seksualnego dziecka jest kazirodztwo, określane jako obcowanie płciowe ze wstępnym, zstępnym, przysposobionym, bratem lub siostrą.

Zaniedbywanie

Zaniedbywanie to nie zapewnienie dziecku odpowiednich warunków w sferze zdrowia, edukacji, rozwoju emocjonalnego, odżywiania, schronienia i bezpiecznych warunków życia, w ramach racjonalnych i dostępnych rodzicom lub opiekunom środków, co może skutkować wysokim prawdopodobieństwem spowodowania szkody dla zdrowia dziecka, jego rozwoju fizycznego, psychicznego, duchowego, moralnego lub społecznego.

WYSTĘPUJĄCE U DZIECKA OBJAWY FIZYCZNE I SOMATYCZNE KRZYWDZENIA

Charakterystyczne cechy obrażeń fizycznych specyficznych dla maltretowania :

- lokalizacja obrażeń nie tam, gdzie ich przyczyną mogą być przypadkowe urazy związane z normalną aktywnością i witalnością dziecka, a więc na czole, kolanach, czy przedramionach, ale tam, gdzie dziecku trudno byłoby je spowodować, nawet przy najbardziej ruchliwym trybie życia np. uszy, oczy, usta, szyja, ramiona, klatka piersiowa, plecy, pośladki
- obrażenia powtarzają się i są niewyjaśnione
- powstają w różnym czasie ale mają podobny charakter
- pojawiają się z pewną regularnością np. po weekendach i nieobecnościach dziecka w szkole, w okolicach wypłaty pensji
- są nieleczone, stare i nowe, różne co do „wieku”.

Podejrzenia co do nieprzypadkowego źródła urazów mogą wzmacniać następujące czynniki :

- zwlekanie rodziców ze zgłoszeniem się z dzieckiem do lekarza w przypadku urazu
- niewystarczające lub nieprawdopodobne wyjaśnienia obrażeń
- brak jakichkolwiek wyjaśnień
- niezgodność w opisie przyczyn pojawienia się obrażeń w relacji dziecka i rodziców
- wygląd obrażeń jest nieadekwatny do opisu przyczyn ich pojawienia się
- widoczna jest próba maskowania obrażeń
- w rodzinie wcześniej występowały przypadki krzywdzenia dzieci
- rodzic (rodzice) są alkoholikami, narkotyzują się, są chorzy psychicznie

Obrażenia specyficzne dla doznania przemocy fizycznej

- siniaki na częściach miękkich, w tym ślady szczypania (policzki, brzuch, pośladki, ramiona, przedramię, łydki, uda)
- siniaki w kształcie dłoni na policzkach i pośladkach
- siniaki po obu stronach ust lub policzków powstające wskutek silnego ucisku
- siniaki po obu stronach małżowiny usznej lub naderwania i zniekształcenia małżowin
- siniaki i urazy geometryczne - o wyraźnym zarysie, wyraźnie zaznaczonych kształtach przedmiotów które zostały użyte do bicia (paska, klamry, kabła, kija, patelni itp.)
- siniaki na ramionach, łopatkach lub tułowi (rezultat silnego uścisku lub potrząśnięcia dzieckiem)
- łukowate ślady wbijania paznokci
- długie i głębokie zadrapania, cięcia (np. ostrzem brzytwy, nożem itp.)
- tzw. podbite oczy
- ślady duszenia lub krępowania czy wiązania (na szyi, nadgarstkach, w kostkach)
- uszkodzenia podniebienia i dziąseł - jako rezultat karmienia na siłę
- częste występowanie różnych oparzeń i śladów przypaleń, ślady oparzeń różne co do „wieku”
- oparzenia nietypowych (dla przypadkowych oparzeń) części ciała: tułowia, twarzy, pośladków, grzbietu dłoni itp.
- okrągłe ślady poparzenia papierosem
- głębokie poparzenia o regularnych kształtach (żelazko, lokówka, itp.)

- ślady ugryzień posiadające wyraźny zarys zębów człowieka dorosłego
- łysienie lub tzw. łyse plamy - mogą być pourazowe, gdy rodzice ciągną dziecko za włosy, lub być wynikiem silnego stresu emocjonalnego
- wybite zęby, złamane żebra

Symptomy i obrażenia specyficzne mogące wskazywać na wykorzystywanie seksualne

- infekcje dróg moczowo – płciowych bez podłoża organicznego
- bóle głowy i brzucha
- nudności, wymioty
- problemy z oddawaniem moczu i kału
- siniaki na klatce piersiowej, pośladkach, podbrzuszu, udach
- infekcje jamy ustnej
- niewyjaśnione owrzodzenia, krwawienia i jakiegokolwiek rany okolic genitaliów i odbytu (otarcia, zaczerwienienia, stany zapalne)

Oczywiście część z tych symptomów i obrażeń nie jest możliwa do zaobserwowania przez nauczyciela, pedagoga. Może jednak wnioskować o nich obserwując częste prośby dziecka o możliwość skorzystania z WC, jego trudności w chodzeniu, siadaniu czy wykonywaniu pewnych ćwiczeń gimnastycznych.

Symptomy fizyczne zaniedbywania dziecka w rodzinie

- bardzo niska higiena osobista - dziecko jest zawsze brudne, cuchnące, ma stale brudne paznokcie i ubranie itp.
- Brudne, stale noszone, niereperowane ubranie, nieodpowiednie do pogody i rozmiarów ciała dziecka ubranie,
- ślady licznych ukąszeń (pchły, pluskwy)
- świerzb
- dziecko jest stale głodne
- szybko przybiera na wadze, poprawia się jego ogólna kondycja podczas krótkich pobytów poza domem rodzinnym, a jego wygląd marnieje po powrocie
- zbyt niska wobec wieku waga i wzrost lub wręcz wychudzenie, wymizerowanie
- chroniczne choroby
- choroby nieleczone, urazy
- ropne zapalenia skóry
- próchnica zębów, zły stan higieny jamy ustnej
- oznaki odmrożeń
- ciągłe zmęczenie, apatia

Specyficzne symptomy zachowania dziecka

Behawioralne symptomy krzywdzenia fizycznego :

- poszukiwanie przez dziecko stałej uwagi nauczyciela, ciągłe zwracanie na siebie uwagi
- tzw. ciągłe czeplanie się, „lepienie się” do dorosłych
- tzw. „zimne wyczekiwanie” polegające na tym, iż dziecko stale obserwuje dorosłych, aby modyfikować swoje zachowanie, w celu uniknięcia ewentualnej przemocy

- ciągły tzw. „niemądry” uśmiech, stosowany przez dzieci, by wydać się bardziej przyjaznymi
- postawa nadmiernie narzekająca
- postawy ekstremalne : wrogość, agresja, napady złości - nadmierna uległość, wycofywanie się
- zbyt pośpieszne przeproszenie
- nie reagowanie płaczem na ból
- brak reakcji na płacz innych
- wyraźny brak radości życia
- opory przed rozbieraniem się np. na lekcjach wychowania fizycznego lub do badania lekarskiego
- lęk przed powrotem do domu, wyrażanie niechęci do powrotu
- wyrażanie lęku przed rodzicami
- noszenie ubrań zakrywających kończyny górne i dolne nawet w upalne dni
- gwałtowne uniki (kulenie się), w odpowiedzi na próbę dotknięcia czy pogłaskania

Behawioralne symptomy wykorzystywania seksualnego :

- zbyt duża erotyzacja dziecka, znajomość zachowań o seksualnym charakterze
- zachowania seksualne nietypowe dla wieku (duża częstotliwość takich zachowań, ich kompulsywność, dokładne odwzorowywanie)
- prowokacyjne zachowania seksualne w stosunku do dorosłych jak i do rówieśników (np. dotykanie genitaliów i zachęcanie do masturbacji, u starszych dzieci promiskuityzm)
- używanie nowych, niespotykanych dotąd nazw organów i czynności płciowych, obsceniczne wyrazy i zwroty
- nadmierna, kompulsywna masturbacja powodująca czasem nawet urazy fizyczne
- agresywne (przemocowe) zachowania seksualne wobec rówieśników, symulowanie w zabawach stosunków seksualnych, odgrywanie przemocy seksualnej na lalkach i zabawkach
- wypowiedzi, teksty pisane, rysunki o kontekście seksualnym
- wagarowanie, „porzucanie” szkoły
- wycofanie się z kontaktów społecznych, złe relacje z rówieśnikami
- generalny brak zaufania - dziecko nie ufa nikomu
- postawa obojętności wobec wszystkiego, uciekanie od rzeczywistości
- głębokie stany depresyjne, postawa stałego wycofania się
- zachowania regresywne, nieodpowiednie do wieku
- częste napady złości i złego humoru lub trudne do wytłumaczenia zmiany zachowań
- przerywanie aktywności, które dotychczas sprawiały dziecku przyjemność np. słuchanie muzyki, uprawianie sportu itp.
- wyrażana niska samoocena i stałe poczucie winy
- mówienie o sobie, że jest się złym, brudnym, zepsutym
- samookaleczenia, myśli i próby samobójcze, wrogość wobec samego siebie
- ucieczki z domu
- kradzieże, kłamstwa, jawne oszukiwanie (w nadziei, że ktoś to wykryje)
- lęk i niechęć jawna lub sugerowana do przebywania z określonymi dorosłymi
- wyraźna niechęć przed powrotem do domu, znajdowanie wielu wymówek, by opóźnić powrót
- zaburzenia jedzenia z rozwinięciem w anoreksję lub bulimię bądź też nagła zmiana nawyków jedzenia

· obawa, niechęć przed badaniami medycznymi, niechęć do rozbierania się

Przedstawione tu behawioralne symptomy wykorzystywania seksualnego dziecka pojawiają się w literaturze najczęściej. Wiliam N. Friedrich w artykule Bezpośrednie konsekwencje wykorzystywania seksualnego dzieci – przegląd literatury pisze jednak, że objawy stwierdzane u dzieci i nastolatków – ofiar wykorzystywania seksualnego często mają charakter ogólny i nie różnią się (nie licząc nietypowych zachowań seksualnych) od objawów będących następstwem innych traumatycznych przeżyć powodujących u dziecka napięcie i niepokój. Określa się je jako przejawy stresu pourazowego (PTDS)

Zespół stresu pourazowego (posttraumatic stress disorder) to rodzaj zaburzenia lękowego, który charakteryzuje :

- przeżywanie na nowo urazowej sytuacji w natrętnych wspomnieniach i koszmarach sennych
- poczucie odrętwienia i przytępienia uczuciowego
- odizolowanie od innych ludzi
- brak reakcji na otoczenie
- niezdolność do przeżywania przyjemności
- unikanie działań i sytuacji, które mogłyby przypomnieć przeżyty uraz
- stan nadmiernego pobudzenia wegetatywnego z nadmierną czujnością i wzmożoną reaktywnością na bodźce oraz bezsennością
- lęk
- depresja
- myśli suicydalne (samobójcze) - odczuwanie potrzeby odebrania sobie życia, połączonej zwykle z poczuciem bezsensu własnej egzystencji.

Podejrzenia zrodzone na podstawie uzyskanych informacji lub/i obserwacji któryś z przedstawionych wyżej symptomów nauczyciel, pedagog powinien zweryfikować analizując wiedzę jaką posiada na temat czynników ryzyka krzywdzenia dziecka występujących w konkretnej rodzinie.

Przemocy w niej mogą sprzyjać zaburzenia w trzech sferach życia rodzinnego, są nimi : małżeństwo, rodzicielstwo i czynniki ekonomiczne.

Załącznik nr 2

do Polityki Ochrony Dzieci

Przedszkola Miejskiego nr 3

im. M. Montessori w Kołobrzegu

KARTA INTERWENCJI

1. Imię i nazwisko dziecka		
2. Przyczyna interwencji (forma krzywdzenia)		
3. Osoba zawiadamiająca o podejrzeniu krzywdzenia		
4. Opis działań podjętych przez nauczyciela/psychologa	Data	Działanie
5. Spotkania z rodzicami/opiekunami dziecka	Data	Opis spotkania

6. Forma podjętej interwencji (zakreślić właściwe)	• Zawiadomienie o podejrzeniu popełnienia przestępstwa, • Wniosek o wgląd w sytuację dziecka/rodziny, • Inny rodzaj interwencji. Jaki? 	
7. Dane dotyczące interwencji(nazwa organu, do którego zgłoszono interwencję) i data interwencji		
8. Wyniki interwencji: działania organów wymiaru sprawiedliwości, jeśli instytucja je uzyskała/działania placówki/działania rodziców	Data	Działanie

OŚWIADCZENIE

Imię i nazwisko dziecka:.....

Imię i nazwisko rodzica/opiekuna:

Niniejszym oświadczam, że:

Wyrażam zgodę/nie wyrażam zgody* na utrwalanie wizerunku i wypowiedzi dziecka przez pracowników Przedszkola podczas zajęć wychowania przedszkolnego oraz na rozpowszechnianie wizerunku i wypowiedzi dziecka na stronie internetowej Przedszkola, profilu Przedszkola na portalu społecznościowym Facebook, na tablicach, w gablotach, kronikach, materiałach promocyjnych Przedszkola, na poniższych zasadach:

- a) zgoda na utrwalanie, opracowywanie, zwielokrotnianie oraz rozpowszechnianie jest nieodpłatna,
- b) zgoda nie jest ograniczona ilościowo, czasowo oraz terytorialnie,
- c) wizerunek i wypowiedzi dziecka mogą być zestawiane z wizerunkami i wypowiedziami innych osób,
- d) materiał zawierający wizerunek oraz wypowiedź dziecka może być poddawany utrwalaniu, opracowywaniu, zwielokrotnianiu oraz rozpowszechnianiu bez każdorazowego pozyskiwania zgody rodzica/opiekuna.

Oświadczam, że przyjmuję do wiadomości, iż administratorem danych osobowych jest Przedszkole Miejskie nr 3 im. Marii Montessori, 78-100 Kołobrzeg. Wizerunek i wypowiedzi dziecka będą przetwarzane w celu promocji Przedszkola oraz osiągnięć i umiejętności dziecka. Wyrażenie zgody jest dobrowolne.

Wyrażam zgodę/nie wyrażam zgody* na nieodpłatne upublicznianie prac wykonanych przez dziecko podczas uczestnictwa w zajęciach wychowania przedszkolnego. Prace wykonane przez dziecko mogą być utrwalane na fotografii lub materiale filmowym i zestawiane z pracami innych dzieci. Fotografia lub materiał filmowy może być poddawany utrwalaniu, opracowywaniu, zwielokrotnianiu oraz rozpowszechnianiu na stronie internetowej Przedszkola, profilu Przedszkola na portalu społecznościowym Facebook, na tablicach, w gablotach, kronikach, materiałach promocyjnych Przedszkola bez każdorazowego pozyskiwania zgody rodzica/opiekuna. Zgoda nie jest ograniczona ilościowo, czasowo oraz terytorialnie.

Wyrażam zgodę/nie wyrażam zgody* na nieodpłatne utrwalanie wizerunku i wypowiedzi dziecka przez przedstawicieli mediów.

*niepotrzebne skreślić

Kołobrzeg,.....
(data)

.....
(czytelny podpis rodzica/opiekuna)

Wytyczne dotyczące utrwalania wizerunku dziecka (zdjęcia, filmy)

- Wszystkie dzieci muszą być ubrane.
- Zarejestrowane obrazy powinny się; koncentrować na czynnościach wykonywanych przez dzieci i w miarę możliwości przedstawiać grupy dzieci, a nie pojedyncze osoby.
- Upewnij się, że fotograf lub osoba filmująca nic spędza czasu z dziećmi ani nie ma do nich dostępu bez nadzoru.
- Wszelkie podejrzenia i problemy dotyczące nieodpowiednich wizerunków dzieci należy zgłaszać i rejestrować podobnie jak inne niepokojące sygnały dotyczące zagrożenia bezpieczeństwa dzieci.

Wytyczne dotyczące publikowania wizerunków dzieci

- Używaj tylko imion dzieci; nie ujawniaj zbyt wielu szczegółów dotyczących ich miejsca zamieszkania, szkoły czy zainteresowań.
- Zapytaj dziecko zgodę na wykorzystania jego wizerunku.
- Jeśli to możliwe, poproś o zgodę rodziców/opiekunów dziecka i poinformuj wszystkich zainteresowanych o tym, gdzie i w jaki sposób zamierzasz wykorzystać jego wizerunek.
- Staraj się wykorzystywać obrazy pokazujące szeroki przekrój dzieci - chłopców i dziewczęta, dzieci w różnym wieku, o różnych uzdolnieniach i reprezentujące różne grupy etniczne.
- Poproś specjalistów o radę w sprawie zamieszczenia obrazów dzieci na stronie internetowej — zarezerwuj czas na obróbkę zdjęć przed zamieszczeniem ich na stronie internetowej. Jeśli filmy wideo pochodzą z serwera Twojej organizacji, to materiał ten może być pobierany, dlatego zaleca się korzystanie z niezależnego serwera.

OŚWIADCZENIE

Ja niżej podpisany/a

(imię i nazwisko)

Zamieszkały/a

(adres zamieszkania)

legitymujący/a się dowodem osobistym.....

wydanym przez

świadomy/a odpowiedzialności karnej wynikającej z art. 233 § 1 kodeksu karnego przewidującego karę pozbawienia wolności do lat 3 za składanie fałszywych zeznań

o ś w i a d c z a m

- iż, nie byłem/nie byłem karana za przestępstwo lub przestępstwo skarbowe
- nie jest prowadzone przeciwko mnie postępowanie o przestępstwo ścigane z oskarżenia publicznego lub przestępstwo skarbowe,
- posiadam pełną zdolność do czynności prawnych i korzystam z pełni praw publicznych.

.....

(miejscowość, data)

.....

(własnoręczny podpis)

Załącznik nr 6

do Polityki Ochrony Dzieci

Przedszkola Miejskiego nr 3

im. M. Montessori w Kołobrzegu

Monitoring standardów – ankieta

1. Czy znasz dokument Politykę Ochrony Dzieci?

Tak

Nie

2. Czy zapoznałeś/-eś się dokładnie z treścią tego dokumentu?

Tak

Nie

3. Czy stosujesz w swojej pracy Politykę?

Tak

Nie

4. Czy w placówce według Twojej oceny przestrzegane są zasady Polityki?

Tak

Nie

5. Czy zaobserwowałeś/-eś naruszenie Polityki w swoim miejscu pracy?

Tak

Nie

6. Czy masz jakieś uwagi do Polityki?

.....

.....

6. Jaki punkt /zagadnienie należałoby dodać do Polityki? Podaj uzasadnienie.

.....

.....

.....

8. Czy jakiś punkt/zagadnienie należałoby usunąć? Jaki? Podaj uzasadnienie.

.....

.....

.....

9. Czy jakiś punkt/zagadnienie należałoby zmodyfikować? Podaj który, zaproponuj zmiany i uzasadnij.

.....

.....

.....

Dziękujemy za wypełnienie ankiety

